

Posudek oponentky diplomové práce

Autorka: Bc. Barbora Švábová

**Název práce: Analýza veřejné politiky a kybernetická bezpečnost
v zemích Latinské Ameriky**

93 stran bez příloh

Charakter tématu a vymezení práce

Autorka Barbora Švábová předložila práci zaměřenou na analýzu implementace strategií kybernetické bezpečnosti ve veřejné politice tří vybraných latinskoamerických států (Chile, Kolumbie a Mexika). Na s. 10 autorka uvádí cíl práce, kterým je „zjistit, jak jsou zavedené strategie funkční ve sledovaných zemích a jak jsou schopny ovlivnit jejich národní bezpečnost.“ Domnívám se, že to je hodně ambiciózní cíl, který není touto prací zcela naplněn, nicméně určitě k němu autorka svým textem směřuje. B. Švábová v předložené diplomové práci nepopisuje pouze vymezený úsek kybernetické bezpečnosti, ale věnuje se především implementaci národní strategie směrem do veřejné politiky. Zvolené téma tak považuji za jednoznačně nosné a velmi aktuální i v kontextu Latinské Ameriky.

Metodologické zakotvení a práce se zdroji

Autorka nastřádala rozsáhlou zdrojovou základnu (španělské, anglické i české provenience), se kterou dostatečně ve svém textu pracuje. Jedná se veskrze o relevantní a kvalitní primární zdroje, dále B. Švábová v soupisu bibliografie zmiňuje „sekundární literaturu“, která však zahrnuje i položky, jež určitě nepatří do ranku „literatura“.

Citační norma je použita víceméně bez problémů (s mírnou odchylkou v samotné normě, ta je však používána v celé práci jednotně a to je podstatné) a v dostatečném rozsahu. Není mi ale jasné, proč autorka vůbec nevyužívá poznámkového aparátu pod čarou. Práce je vhodně doplněna seznamem zkratk.

Metodologii se B. Švábová věnuje na s. 18, kde hovoří o komparativní případové studii. Na téže stránce autorka uvádí, jak je možné sledovat úspěšnost kybernetické bezpečnosti a jak ji lze vyhodnocovat, úplně si zde ale nejsem jista, zda toto míní jako obecné konstatování, či jako návod pro svoji vlastní práci. Z hlediska komparativní analýzy pak v metodologické části absentuje jasné vymezení toho, co chce srovnávat, ač z kontextu práce vyplývá, že tento přístup by (asi) měl mít vazbu na v úvodu zmíněné indikátory. V metodologii B. Švábová nezmiňuje souvislost této metodologie s využitím SWOT analýzy jako vyhodnocovacího nástroje.

Struktura práce

Práce je (mimo úvod) členěna do početných 12 hlavních kapitol. Domnívám se, že je zbytečné takto „krájet“ text, kdy mnohdy velké (hlavní) kapitoly nečítají více než jednu či dvě strany. Úvod je poměrně rozsáhlý (s. 10 až 19). Úvod je velmi solidním uvedením do tématu práce, nechybí v něm potřebné součásti jako ospravedlnění tématu, vysvětlení obsahového rámce, jsou zde definovány cíle textu či struktura práce. Časové vymezení mi chybí. V úvodu je také adekvátně zdůvodněn výběr tří latinskoamerických studovaných států. Není mi úplně jasné (při čtení úvodu), co autorka míní svým tvrzením, že se zabývá kybernetickou problematikou z pohledu politického, institucionálního, ale také legislativního (s. 11), resp. chybí mi zde vysvětlení souvislosti s výběrem indikátorů či se strukturou hlavních argumentů textu.

Určitou slabinu práce spatřuji ve volbě indikátorů a jejich vyhodnocení, protože toto nebylo vysvětleno dostačujícím způsobem. Proč např. lze považovat za úspěšný takový stát, „který do svých školních osnov zapojil alespoň jeden program zaměřující se na otázku kybernetické bezpečnosti“? (s. 15) Na základě vymezení indikátorů, práce s nimi a metodologie, pochybuji zejména o tom, že z těchto indikátorů lze zcela relevantně vyhodnotit, jak úspěšná je aktuální politika dané země v otázce kybernetické bezpečnosti. U indikátorů, které jsou velmi obecně postavené, mi tedy chybí operacionalizace, plus jasné vysvětlení toho, jak poznáme např. jeho úspěšné naplnění.

V úvodních kapitolách vymezujících kybernetickou bezpečnost bych se zejména v některých pasážích nebála využít více zahraniční odborné teoretické a konceptuální literatury. B. Švábová v práci zmiňuje knihu o bezpečnosti Jana Eichnera, ale jedná se o Jana Eichlera. Od kapitoly osm B. Švábová přistupuje k analýze (někdy spíše popisu) kybernetické bezpečnosti v jednotlivých státech dle předem stanovených indikátorů. Obsahově těmto částem nic nevytýkám, místy autorka sklouzává k větší míře deskriptivnosti (např. institucionální hledisko kybernetické bezpečnosti), což je do velké míry dáno samotným vymezením cílů práce. Oceňuji zejména fakt, že si autorka dala velkou práci s vyhledáním dat k problematice legislativního, ale nakonec i institucionálního faktoru kyberbezpečnosti.

V jedenácté části je zahrnuta anoncovaná SWOT analýza, kterou nepovažuji za zcela optimální přístup z hlediska výzkumného designu práce, nicméně samotný obsah jednotlivých částí SWOT analýzy všech vybraných latinskoamerických zemí je v pořádku. Závěr pak očekávaně shrnuje spíše popisná zjištění v souvislosti s mírou „úspěšnosti“ jednotlivých indikátorů.

Formální stránka

Po formální stránce je předložený text na velmi slušné úrovni. Taktéž jazykové a stylistické podání je dobré a nevykazuje podstatní chyby. Občas se objeví drobnější překlepy či typografické chyby (psaní mezer např. s. 62, 68), nesprávné psaní uvozovek (např. s. 21) apod. Doporučuji nečíslovat jednotlivé položky v bibliografii a nečíslovat úvod. U jednotlivých schémat (např. s. 28) by mělo být zdrojování, i když z výše uvedeného textu vyplývá, kde se autorka inspirovala.

Závěrem

Oceňuji volbu tématu, které je poměrně originální a relevantní. I přes parciální výtky zmíněné výše v textu, je třeba uvést, že autorka ve své práci projevila dostatečnou znalost problematiky a celkového kontextu tématu kybernetické bezpečnosti v Chile, Kolumbii a Mexiku, pročež konstatuji, že práci ráda doporučuji k obhajobě.

V Hradci Králové dne 25. 5. 2020.

Mgr. et Mgr. Pavlína Springerová, Ph.D.